

Toimenpideoite TPA 9/2018 vp

Krista Mikkonen vihr ym.

Toimenpideoite muovin keräysvelvoitteen lisäämisestä

Eduskunnalle

Muovin kierrätystä olisi mahdollista huomattavasti lisätä. Suomessa muovia käytetään henkeä kohti keskimäärin noin 80 kg, josta kotitalouksien osuus on 15—20 kg. Tästä kierrätykseen päätyy henkeä kohden vain 1,3 kg, kun Ruotsissa vastaava luku on noin 5—6 kg.

Euroopan unionin kiertotalouspaketti edellyttää, että Suomessa kierrätetään 50 000 tonnia pantittomia muovipakkauksia vuonna 2025. Suomen Uusiomuovi arvioi, että vuonna 2017 pantittonta pakkausmuovia on saatu kierrätettyä vain noin 20 000 tonnia. Jotta tavoite saavutetaan, muovin kierrätyksen pitää lähivuosina yli kaksinkertaistua.

Euroopan komissio pyrkii tammikuussa julkaisemallaan muovistrategialla lisäämään muovin kierrätystä, suojelemaan ympäristöä ja luomaan samalla työpaikkoja. Komission tavoitteena on luoda kierrätysteollisuuteen 200 000 uutta työpaikkaa runsaassa kymmenessä vuodessa. Huomatava osa näistä voisi syntyä Suomeen, jos panostamme kiertotalouteen kunnolla. Tämä on tulevaisuudessa välttämätöntä, sillä Kiina lakkasi vuodenvaihteessa ottamasta vastaan EU-maiden kierrätysmuovia. Se pakottaa EU-maat käsittelemään muovijätteensä itse ja vähentämään jätteen määrää.

Vuonna 2014 voimaan tullut jätelain pakkausasetus siirsi vastuun kuluttajien pakkausjätteen keräämisestä kunnilta pakkausten tuottajille eli kaupalle ja teollisuudelle. Tuottajan on järjestettävä jätteen uudelleenkäyttö ja kierrätys sekä vastattava sen kustannuksista. Tuottajat hoitavat tämän vastuunsa tuottajayhteisön, Suomen Uusiomuovi Oy:n kautta. Suomen Uusiomuovi on tehnyt sopimuksen pakkausjätteen kierrätyksestä Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n kanssa.

Rinki-ekopisteverkostossa on kartonki-, lasi- ja metallipakkauksille yli 1 850 keräyspistettä, mutta muovipakkauksille vain hieman yli 500 pistettä koko Suomessa. Pääkaupunkiseudulla muovipakkausten keräyspisteitä on tällä hetkellä vain 48.

Kiinteistöjen jätteiden lajitteluvollisuudet määrittelevät kunnat jätehuoltomääräyksissään. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun HSY-kuntayhtymän alueella yli 20 huoneiston kiinteistöissä on kierrätettävä lasia ja metallia ja yli 10 huoneiston kiinteistöissä kartonkia. Muovipakkausten osalta vastaavaa velvoitetta ei ole.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että muovipakkausten kierrätyspisteverkko on hyvin harva, ja kuluttajaa lähin keräyspiste saattaa sijaita kilometrien, jopa kymmenien kilometrien päässä. Jos muovipakkaukset on vietävä kierrätykseen autolla, se vähentää huomattavasti kierrätyksestä saa-

Toimenpideoite TPA 9/2018 vp

tavaa ympäristöhyötyä. Harva keräysverkosto on johtanut myös keräysastioiden nopeaan täyttymiseen, ja täysistä astioista muovijätteet leviävät roskaamaan ympäristöä. Kuluttajat ovatkin toivoneet lisää muovinkeräyspisteitä. Suomen Uusimuovi ei ole kuitenkaan suostunut perustamaan niitä lisää vaan vetoaa siihen, että kierrätyspisteiden määrä on asetuksen mukainen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin muovin erilliskeräysvelvoitteen muuttamiseksi lasi- ja metallipakkausten velvoitetta vastaavaksi siten, että muovipakkausjätteen vastaanotto-
paikkoja lisätään vähintään 1 850:een.*

Helsingissä 23.2.2018

Krista Mikkonen vihr
Johanna Karimäki vihr